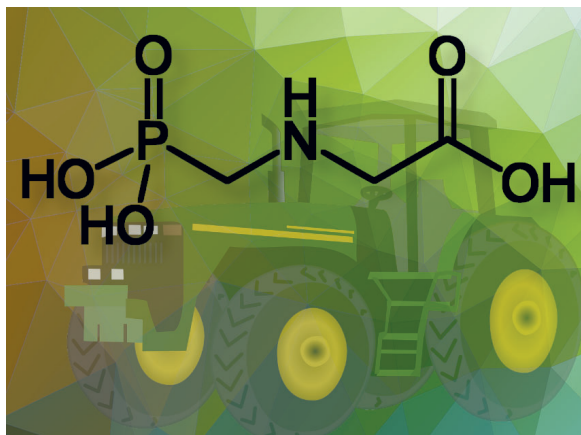

A glifozát-megújítás jóváhagyása

Az Európai Unió tagállamainak nem sikerült megszerezniük a szükséges többséget, amely a glifozát további alkalmazásának engedélyezéséhez vagy elutasításához lett volna szükséges a Fellebbezési Bizottság szavazásán. A glifozát a legáltalánosabban használt aktív komponens, amely megakadályozza nemkívánatos növények (gyomok) szaporodását a mezőgazdasági termények körül vagy elpusztítja azokat, vagy azok részeit, azaz gyomirtó tulajdonságú. Gyanú merült fel a vegyület potenciális környezeti és egészségkárosító hatásával kapcsolatban.

Az EU-törvénykezés szerint a jelenleg érvényes szabályozás határidejének lejárt, 2023. december 13. előtt a Bizottságnak meg kellett hoznia új döntését. Alapos biztonsági elemzés alapján az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) és az Európai Kémiai Ügynökség (ECHA) valamint az EU tagállamai, a **Bizottság most újabb tíz évre megújítja a glifozát alkalmazásának engedélyét**. Az engedély korlátozásokkal lép életbe, ilyen például az aratás előtti használat tilalma és a nem célnövényekkel szembeni védelmet jelentő intézkedések foganatosítása.

A tagállamok felelősséget vállalnak, hogy meghatározzák a glifozáttartalmú növényvédő szerek (PPP-k) azon körét országoként és régióként, melyekre rugalmasan korlátozásokat írhatnak elő kockázatelemzések alapján és különösen a biodiverzitás védelme érdekében.

A tudományos értékelés széles körű információkon alapult, beleértve a kötelező EU-s szabványosítási vizsgálatokat és nagy mennyiségű publikált tudományos közleményt. Mintegy 16 000 munka áttanulmányozása után az előterjesztők 2000 körül tartottak relevánsnak, és átfogó elemzés alapján a kört tovább szűkítették 780-ra. További 300 munkát ajánlottak az elemzők figyelmébe a közmeghallgatásokon.

2022-ben az Európai Kémiai Ügynökség (ECHA) a glifozátot kockázatelemzési vizsgálatnak vetette alá abból a szempontból, hogy rákkeltő, mutagén, reprodukciós szempontból a toxikus anyagok kritériumait kielégítő anyagnak tekinthető-e a jelenleg érvényes osztályozás szempontjából, de súlyos szemsérüléseket okoz és hosszan tartó behatás esetén a vízi élőlények számára toxikus hatású. Az EFSA véleménye és a kísérő dokumentáció megtalálható a honlapjukon. (<https://www.chemistryviews.org/renewal-of-glyphosate-approval/>)

KT

További információ:

Az EU-tagállamok nem értek el minősített többséget, hogy a glifozát alkalmazását engedélyezzék vagy elutasítsák: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_5792

Az EU 3/5792 határozata, Brüsszel, Belgium, 2023. november 16. A glifozát aktív hatóanyagú gyomirtószer-kockázatelemzésének összegző jelentése. Készült a European Food Safety Authority (EFSA) minden tagállamának képviselője részvételével; a magyar résztvevő: Szentés Csaba, *JEFS* 2023, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8164>

Téltemető tolnai kémiaversenyek

A bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 2024. február 9-én – a korábbi évek hasonló rendezvényeinek gyakorlatát jelentősen megújítva – KEMBIÓZIS címmel egynapos, komplex kémia-biológia versenyt szervezett a régió általános iskolásainak (7–8. osztályos diákok számára) Csiki Nikolett szaktanár vezetésével. Az eseményen 29 kétfős csapat vett részt bonyhádi, dombovári, dunaföldvári, kalocsai, mecseknádasdi, paksi, pécsi és szekszárdi oktatási intézményekből. A reggeli írásbeli forduló után a legjobb nyolc csapat részvételével követte az izgalmas, vetélkedő formájában megrendezett döntő.

A szekszárdi I. Béla Gimnáziumban 2024. márciusának első két napján rendezett X. Müller Ferenc Nemzetközi Kémiaversenynek a korábbi években Bonyhád adott otthont. Az idén először nemcsak általános iskolások, hanem gimnazisták számára is meghirdetett vetélkedőn írásbeli forduló, kvízzjáték és kísérleti bemutató is szerepelt a programban. A két kategóriában összesen 45 csapat jelentkezett a Kárpát-medence magyar nyelvű iskoláiból a dél-dunántúli régió kivételével Sepsiszentgyörgyről, Csíkdánfalváról, Marosvásárhelyről, Dunaszerdahelyről, Zentáról, Budapestről, Debrecenből, Győrből és Székesfehérvárról. A verseny névadója Müller Ferenc, a tellúr nevű elem felfedezője. A verseny fő gondo-zója a Müller Ferenc Tudományos Társaság, főszervezője pedig Nagy István kémia tanár.

LG

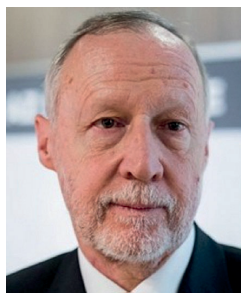
HÍREK AZ IPARBÓL

Lemondott elnöki tisztségéről Bogsch Erik a Richter igazgatóságában

Bogsch Erik 2024. március 1-jei hatállyal lemondott a Richter Gedeon Nyrt. Igazgatóságában betöltött elnöki tisztségéről, igazgatósági tagsága megtartása mellett. Az Igazgatóság a döntést 2024. február 26-i ülésén elfogadta. A Társaság érdekében végzett munkája és elvülhetetlen érdemei elismerésül az igazgatóság a „Richter Gedeon Nyrt. Örökös Tiszteletbeli Elnöke” címet

adományozta Bogsch Eriknek. Az Igazgatóság elnöki tisztségét március 1-jétől Vizi E. Szilveszter tölti be, alelnöke Hardy Ilona lesz.

Bogsch Erik 1970. augusztus 3-án, frissen végzett okleveles vegyészmérnökként csatlakozott a Richterhez, Technológiai és Műszaki Fejlesztési Osztály kutató-fejlesztő mérnökeként. 1977-től az állami gyógyszer-külkereskedelmi vállalat, a Medimpex mexikói irodáját vezette. 1983-ban fejlesztési főmérnök-helyettesként tért vissza a cég kötelékébe, ahonnan 1988-ban ismét külföldre szólította

a kötelezettség: ezúttal Londonba, ahonnan a Medimpex brit tevékenységét irányította.

1992-ben az Állami Vagyongyűnökség felkérésére tért vissza Budapestre, hogy a szovjet gazdaság összeomlása és a KGST-piacok szétesése miatt veszteségesé vált, óriási adósságokkal küszködő Richtert talpra állítsa. A Bogsch Erik vezetésével megalkult új menedzsment sikeres átszervezési erőfeszítéseinek és új stratégiájának köszönhetően a cég már az 1993-as évet nyereséggel tudta zárni.

Vezérigazgatói tevékenységét egyebek mellett olyan kiemelkedő eredmények fémjelzik, mint a Richter 1994-es sikeres tőzsdei bevezetése, amelynek köszönhetően a Társaság a régió egyetlen független gyógyszeripari cége maradhatott; a folyamatos nemzetközi terjeszkedés, melynek eredményeként a cég készítményei több mint 100 országban érhetők el világszerte; a nőgyógyászati termékvalaszték folyamatos bővítése, amely révén a Richter mára globális szinten is vezetőnek számít a nőgyógyászat területén; vagy a vállalat saját fejlesztésű eredeti készítményének, a cariprazine-nak a törzskönyvezése az USA és az európai piacon.

Bogsch Erik 2017 novemberéig volt a Richter Gedeon Nyrt. vezérigazgatója, majd ezt követően 2022 novemberéig a Társaság operatív elnöke. A Richter Igazgatóságában 2017 óta látta el az elnöki feladatokat. A Richter árbevétele a vezérigazgatói kinevezése óta eltelt három évtized alatt több mint 60-szorosára, a tőzsdei árfolyama pedig a tőzsdei bevezetése óta több mint 70-szeresére nőtt.

Bogsch Erik életútját, szakmai munkáját számos díjjal ismerték el. 1997-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjével, 2001-ben Széchenyi-díjjal, 2002-ben Heller Farkas-díjjal, 2004-ben Tőzsde embere díjjal, 2007-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével, 2016-ban a Figyelő Év Embere díjjal, 2017-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjével.

A Társaság iránti elkötelezettsége és annak eredményeihez való kimagasló hozzájárulása elismeréseként Pillich Lajost és Gelsey Vilmost követően az Igazgatóság Bogsch Eriknek is a „Richter Gedeon Nyrt. Örökös Tiszteletbeli Elnöke” címet adományozta. Emellett arról is döntés született, hogy 2024 során „Bogsch Erik Gyógyszerkutatási Alapítvány” néven új alapítványt hoz létre és azonos névvel díjat alapít.

Az elnöki teendőket március 1-je után ellátó Vizi E. Szilveszter 2008 óta tagja a Richter Igazgatóságának. Diplomáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerezte. 1989 és 2002 között az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatója. 2002-től 2008-ig a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Jelenleg az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet kutatóprofesszora. Úttörő jellegű munkásságát számos alkalommal díjazták világszerte. Hazai elismerései közül kiemelkedik a Széchenyi-díj (1993), a 2003-ban első alkalommal kiosztott Prima Primissima

díj, a 2012-ben odaítélt Corvin-lánc és a Széchenyi-nagydíj, amelyet a központi és perifériás idegrendszer ingerületátvitelére, a kémiai ingerületátvitel farmakológiájára terén elért, világszerte elismert kutatási eredményeiért, iskolateremtő tudományos tevékenységéért, széles körű tudományszervezői és tudománydiplomáciai munkásságáért, példaértékű életpályája elismeréseként vehetett át. Elévülhetetlen érdemei vannak a vinpocetin és a cariprazine molekulák mögött folyó tudományos munkában is. Az alelnöki feladatokat ellátó, jogász végzettségű Hardy Ilona 2017 óta tagja az igazgatóságnak. Karrierjét az Állami Fejlesztési Banknál kezdte, majd a Budapesti Értéktőzsdénél, illetve jogelődjénél töltött be vezető tisztséget, ezt követően az Állami Vagyongyűnökség, ill. az ÁPV Rt. igazgatóságában volt tag. Később ügyvédi praxist is folytatott, amely mellett számos kiemelt tisztséget viselt. Jelenleg az Aranykor Önkéntes Nyugdíjpénztár Igazgatótanácsának elnöke, a BÉT Tőzsdei Tanácsadó Testületének tagja, a BOM Felügyelő Bizottságának elnöke, a Magyar Atlanti Tanács alelnöke.

NG

• • • • •

Sajtóhírek a TEVA hatóanyaggyártó részlegének eladásáról

2024. február 23-án a magyar napisajtóban hírek jelentek meg arról, hogy a Teva gyógyszeripari cég világszerte megváltik hatóanyag-üzletágától (<https://telex.hu/belfold/2024/02/23/megvalik-hatoanyaggyarto-reszlegetol-a-teva-a-ceg-ketezer-embert-foglalkoztat-debrecenben>). A sajtó számára az információt a vállalat hivatalosan is megerősítette. A döntés érintheti a TEVA debreceni és sajbábonyi üzemét is. Szerkesztőségünk megkereste a TEVA magyarországi képviselőjét, de a kapott válasz szerint a TAPI eladási szándékáról szóló bejelentés kapcsán nem szeretnének nyilatkozni a Magyar Kémikusok Lapjának.

LG

• • • • •

Vegyipari mozaik

Szagmentes újrahaznosított műanyagokat fejleszt a MOL.

A jó minőségű, újrahaznosított műanyagokra számos iparágból érkezik igény, ez alól nem képez kivételt az autóipar sem. A MOL a piaci kívánalmakat kielégítő új, kedvező szagtulajdonságokkal rendelkező natúr, kompaund és újrahaznosított műanyagok alapuló, elsősorban az autóiparban hasznosítható termékek receptúráinak kifejlesztésébe kezdett. A projekt a GINOP PLUSZ program keretében 91,14 millió forint európai uniós vissza nem térítendő támogatásban részesült.

Mindenki számára ismerős a műanyag termékek jellegzetes szaga, amit a termék gyártása során képződő melléktermékek, bomlástermékek kibocsátása okoz. Minél magasabb a környezeti hőmérséklet, a hatás annál nagyobb mértékű. A gépjárművek utasterében nyári melegben a hőmérséklet 60–70 °C-ra is emelkedhet, így nem véletlen, hogy az autóiparban a műanyagok illóanyag-tartalma és a termékek szagtulajdonságai nagyon érzékeny paraméterek, amelyek szigorúan szabályozottak.

A MOL a Tiszaújvárosban megvalósuló fejlesztés során

vizsgálja többek közt a natúr műanyag gyártási technológiák, technológiai paraméterek módosítását, a felhasznált komponensek, adalékanyagok összetételének finomhangolását, illetve a gyártást követő, illóanyag csökkentésére alkalmas technológiák hatását.

Az összefüggések birtokában a cél új, alacsony emissziójú és szagcsökkentett natúr, kompaundált, valamint visszadolgozott hulladékot tartalmazó műanyagtermékek kifejlesztése.

A kutatás-fejlesztési projekt jól illeszkedik a MOL stratégiai céljaihoz, mivel egyik célja az újrahasznosított műanyagtermékek illóanyag-kibocsátásának csökkentése és szagtulajdonságainak javítása, így előmozdítva a körforgásos gazdaság megvalósulását.

Amennyiben a termékek fejlesztése sikeres lesz, akkor a MOL európai szinten is jelentős piaci előnyre tehet szert, az ágazatvezető vállalatok termékeivel sikeresen felveheti a versenyt.

A projekt a GINOP_PLUSZ-2.1.1-21 – Vállalati kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek ösztönzése program keretében 91,14 millió forint vissza nem térítendő támogatást kap. (<https://molgroupchemicals.com/hu/hirek/fejleszteseink/autoipari-felhasznalas-natur-muanyagok-kompaundok-es-ujrahasznosított-muanyagot-tartalmazó-termékek-fejlesztése>)

Saját villamos energiát termel a Magyar Suzuki. Helyben előállított villamos energia segíti a Magyar Suzuki energiaellátását: néhány hete hivatalosan is átadták az esztergomi autógyár napelemparkját. A teljes beruházás csaknem két évig tartott és 2 millió euróba került. A vállalat így éves szinten csaknem 270 millió forintot spórol meg és több mint 1700 tonnával csökkenti a közvetett CO₂-kibocsátását. A saját napelempark fontos része annak a fenntarthatósági törekvésnek, hogy a Suzuki Csoport összes terméke és üzeme karbonsemlegesen működjön 2050-re.

A Magyar Suzuki 2021-ben döntötte el, hogy villamosenergia-felhasználásának egy részét megújuló energiaforrásból szeretné előállítani. A gyár adottságait, a műszaki követelményeket és a pénzügyi szempontokat figyelembe véve választották ki azt az erőműméretet és kapacitást, amely a Magyar Suzuki számára a legoptimálisabb. A teljes tervezési-engedélyeztetési és jóváhagyási folyamat 2022 májusa és 2024. február közepe között zajlott le. 2024. február vége óta pedig a Magyar Suzuki saját villamos energiát is termel.

A telepített erőmű beépített maximális teljesítménye 3223 kWp, amelyből 2397,5 kWp a kihasználható teljesítmény. A megtermelhető 3,2 millió kWh éves energiamennyiségből 3,1 millió kWh a felhasználható energia mennyisége. Az esztergomi gyár évente 45 millió kWh energiát használ fel, így a naperőmű az energiaszükséglet 6-7 százalékát fedezi, ami nagyjából 272 millió forint megtakarítást jelent évente. Mindemellett több mint 1700 tonnával csökken a vállalat közvetett CO₂-kibocsátása. A Magyar Suzuki további napelemes bővítést tervez, amely idővel az energiaszükséglet mintegy 30-50 százalékát fedezné. A Suzuki Csoport globális elvárása, hogy 2050-ig minden terméke és üzeme elérje a karbonsemleges működést.

A napelempark mellett 2022 óta saját hőszivattyúk is segítik a termelés egyes részeinek hűtését és fűtését. A festőüzemben há-

rom, a lökhárítóüzemben és az üzemeltetési részlegen pedig egy-egy ilyen berendezést használnak. A technológiai hőveszteség, a hulladékhő felhasználásával a termelési területeknél szükséges hűtéséhez és fűtéséhez járulnak hozzá, emellett a teljes gyár szociális meleg vizét is ezzel állítják elő.

(<https://www.tisztajovo.hu/meguujulo-energiaforrasok/2024/02/28/sajat-villamosenergiat-termel-a-magyar-suzuki>)

Olcsón válhatnak hatékonyabbá a napelemek. A malajziai Multimédia Egyetem kutatói azt vizsgálták, hogy gazdaságilag mennyire megvalósítható a fényvisszaverők használata a fotovoltaiikus (PV) rendszerek teljesítményének növelése érdekében – számol be a PV Magazine. A tükröket a múltban széles körben alkalmazták a napelemmodulok energiatermelésének növelésére, és bebizonyosodott, hogy az évszaktól, a telepítés helyétől és a reflektor típusától függően 20–30 százalékkal fokozhatják a teljesítményt. A valós projektekből való használatok azonban még mindig korlátozott a költségek és az erre szakosodott iparág hiánya miatt. A kutatók célja nem csupán a meglévő PV-tükörtechnológiák áttekintése volt, hanem a reflektorokat használó panelek rendszertervezésének kidolgozása is. A szakértők a rendszer prototípusát egy malajziai szennyvíztisztító telepen helyezték üzembe. A rendszer négy, egyenként 525 watt teljesítményű, 20,3 százalékos hatásfokú és -0,35 %/°C hőmérsékleti együtthatójú napelemmodulra támaszkodott. A tükrök mérete 2,2-szer 1 méter volt.

A tömbön 2022 februárja és áprilisa között egy sor tesztet végeztek. Teljesítményét egy reflektor nélküli referenciarendszer adataival hasonlították össze, az elemzés során figyelembe vették a környezeti hőmérsékletet, a napsugárzást, a szélesebséget, a kimenő energiát és a hatékonyságot.

A csoport szerint a tesztek azt mutatták, hogy a tükrökkel ellátott rendszer a 14,57 százalékos teljesítmény-növekedésnek köszönhetően képes volt felülmúlni a tükrök nélküli társait. Megállapították továbbá, hogy a reflektorral felszerelt rendszer 25,5 százalékos maximális hatásfokot tudott elérni, míg a referenciarendszer csak 22,7 százalékos hatásfokra volt képes. „Annak ellenére, hogy februárban nagyobb a szélesebség, ami csökkentheti a PV hőmérsékletét és növelheti a teljesítményt, a februárban telepített, reflektor nélküli PV rosszabb teljesítményt mutat, mint az áprilisban telepített, reflektorral ellátott PV” – állapították meg a szakértők.

Gazdasági értékelésüket a költséghatékonysági tényező (FCE) alapján végezték. Ezt a paramétert figyelembe kell venni, amikor a PV-rendszerekben teljesítményjavítókat, így tükröt vagy hűtési rendszert terveznek. Az FCE meghatározza, hogy a javasolt eszköz a költségéhez képest elegendő teljesítményt ad-e hozzá a napelemhez, vagy jobb, ha további PV-t szereznek be. A csapat

becslése alapján a fényvisszaverők FCE-értéke a PV-alkalmazásokban 0,955. „Ez azt mutatja, hogy ha a reflektor költségét PV-teljesítményre számoljuk át, majd ezt a teljesítményt hozzáadjuk a PV-rendszer kimenetéhez, akkor az kisebb lesz, mint a reflektorral ellátott PV kimeneti teljesítménye” – magyarázzák a kutatók. Arra a következtetésre jutottak, hogy a javasolt rendszer gazdaságilag megvalósítható Malajzia éghajlati viszonyai között, ám úgy vélik, kiterjedt vizsgálatokat kell végezni a teljesítmény javítása érdekében. (<https://www.tisztajovo.hu/kornyezetvedelem/2024/03/07/olcson-valhatnak-hatekonyabba-a-napelemek>)

RICHTER GEDEON

A Richter rekordmagas gyógyszergyártási árbevételről és tisztított EBIT-ről számolt be. A Richter Gedeon Nyrt. („Richter”) ismertette a negyedik negyedévi és a teljes 2023. évi pénzügyi eredményeit. A **teljes árbevétel** (beleértve az első 5 hónapos romániai nagy- és kiskereskedelmi árbevételt is) 805 milliárd forint (2,11 milliárd euró) volt.

A **gyógyszergyártási** bevételek 747 milliárd forintot (1,96 milliárd euró) tettek ki, ami 14%-os növekedést jelent éves szinten. Az árfolyam-hatásoktól megtisztított árbevétel

2023-ban közel 22%-kal nőtt éves szinten, jelentősen meghaladva az eredeti előrejelzést. A különbség számottevő (közel 8 százalékpont) negatív árfolyamhatást jelez, melyet a rubel gyengesége (2023-ban átlagosan 26%-kal értékelődött le) és (a legtöbb valutával szemben) erősebb forint okozott.

Mind a négy üzletág két számjegyű volumen/mixnövekedéssel járult hozzá a 2023-as kiemelkedő növekedéshez, amelyhez nélkülözhetetlen volt a termelési, értékesítési és K+F területek támogatása.

A **CNS (neuropszichiátria) üzletág** 2023-ban is kiemelkedő teljesítményt nyújtott, az Abbvie Vraylar 35%-os növekedést mutató 2023-as értékesítésének köszönhetően. A Richter saját cripazine-értékesítési teljesítménye is erőteljes volt, mivel saját hálózata ~40%-kal növelte a bevételeket, miközben más partnerek is dinamikusán növelték a Reagila®-eladásokat.

A **Nőgyógyászati üzletág** ismét jelentős, több mint 20%-os volumennövekedést ért el 2023-ban. Az új termékek (mint a Drovelis® és a Ryeqo®) továbbra is különösen jól teljesítenek.

A **General Medicines üzletág** egész évben megbízhatóan működtette az értékláncot, és a sikeres termékbevezetések magasabb (árfolyamhatástól szűrt) bevételeket biztosítottak

Mind a Terrosa® értékesítési volumenek, mind a CDMO-tevékenységek új csúcsra értek 2023-ban, ami növelte a **Biotechnológia üzletág** bevételeit

A növekvő üzleti aktivitás támogatása érdekében a termelés 2023-ban jelentős mértékben, 304,5 millió egységnyi csomagolt dobozra emelkedett, amely 17,7%-kal magasabb, mint egy évvel korábban. A jelentős termelékenység-javulás az ügyfeleknek időben történő szállítást tartósan magas szintjével párosult.

A **K+F pipeline-ban** további előrelépés történt az év során, és jelenleg 4 CNS-vegyület van fázis-I klinikai vizsgálati szakaszban (ebből kettő a negyedik negyedévben került be) és 1 fázis-II vizsgálati szakaszban, miközben mind a Nőgyógyászati, mind a General Medicines termékfejlesztési portfólió jelentősen bővült.

A **bruttó fedezet** (gyógyszergyártási szegmens) 15%-kal 514 milliárd forintba nőtt, a bruttó fedezeti hányad pedig 0,6 százalékponttal 68,8%-ra javult 2023-ban annak ellenére, hogy a kedvezőtlen devizaárfolyamok a volumennövekedésből adódó emelkedés ellen hatottak.

A **tisztított EBIT** 235 milliárd forint volt (beleértve a romániai nagy- és kiskereskedelmet az első 5 hónapban), míg a tisztított EBIT (gyógyszergyártási szegmens) elérte a 236 milliárd forintot (619 millió euró), ami 15%-os növekedést jelent, felülmúlva a legutóbbi előrejelzést. A devizaárfolyamok kiszűrésével a tisztított EBIT növekedése 29% lenne, ami kiemelkedő teljesítmény. A tisztított EBIT növekedéséért a CNS üzletág volt felelős, mivel a Vraylar értékesítésének ugrásszerű növekedése magasabb jogdíjbevételt jelentett a Richter számára. A Nőgyógyászati és a General Medicines üzletágak tisztított EBIT-je enyhén csökkent, mivel a kedvezőtlen devizaárfolyamok és a hatékonyságjavító projektek költségei átmenetileg befolyásolták a nyereségességet.

A **riportált EBIT** mintegy 28 milliárd forintos gyógyszeripari különadófizetést, valamint néhány kisebb egyszeri tételt tartalmazott, és 189 milliárd forintot tett ki.

Az (anyavállalat tulajdonosaira jutó) **adózott eredmény** 159 milliárd forint volt 2023-ban, 6%-kal alacsonyabb a tavalyi évhez képest, mivel a jelentős devizaárfolyam-veszteségek (szemben a 2022. évi devizaárfolyam-nyereséggel) megterheltek az eredménykimutatást, és ellensúlyozták a jövedelmezőség növekedését.

A **szabad cash flow** (M&A tevékenység előtt) 2023-ban 87 milliárd forintot tett ki, ami éves szinten jelentősen csökkent a gyógyszeripari különadófizetés időzítése, a realizált devizaárfolyam-veszteségek magas összege és a nettó működőtőke növekedése miatt, mely a növekvő üzleti aktivitásból kifolyólag következett be. A kisebb mértékű, elsősorban a nőgyógyászati szegmens további fellendítését célzó M&A tevékenység és az osztalékfizetés jelentős növekedése a készpénztartalékok csökkenéséhez vezetett 2023 végére.

Orbán Gábor vezérigazgató az eredmények kapcsán elmondta: „2023-ban pénzügyileg sikeres évet zártunk, hiszen eredeti céljainkat sikerült túlteljesítenünk, bizonyos esetekben igen jelentős mértékben. A Gyógyszergyártás árbevétele megközelítette a 2 Mrd EUR értéket és a tisztított üzemi eredményünk a rendkívül kedvezőtlen árfolyamkörnyezet ellenére 616 MEU-ra javult. Mind a négy üzletágunk két számjegyű volumetrikus növekedést ért el 2023-ban, ami rekordárbevételt eredményezett. Emellett az üzletfejlesztést támogató tranzakcióink tovább erősítették a nőgyógyászati és biotechnológiai üzletágainkat.

A Társaság küldetésével összhangban valamennyi üzletágunkban világszerte növekvő számú betegekhez juttattuk el készítményeinket és terápiáinkat. Robusztus üzleti teljesítményünkre alapozva bizakodással, elkötelezettséggel és lelkesedéssel tekintünk a 2024-es esztendő elé.” (<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/240229>)

Richter Anna Díj. A Richter Gedeon Nyrt. hatodszor hirdette meg pályázatát, melyre tavaly óta már középiskolások is küldhetnek be ötleteket. Az idei döntős projektötleteket a www.richterannadij.hu weboldalon lehet megtekinteni.

Az **orvos kategória** döntősei mellett érdemes kiemelni, hogy a magasan képzett **gyógyszerészek** elengedhetetlen szereplői a társadalomnak, miközben manapság a gyógyszerész a hiányszakmák közé tartozik. Ezért is hiánypótló a Debreceni Egyetem vég-

zós hallgatóinak projektötlete, melynek keretében videósorozatot készítenének a gyógyszerész hivatás szépségeiről, mindennapjairól. Szintén fontos és innovatív ötlettel pályázott a szegedi E-patikusok csapata is, amely a kórház keretein túl a betegek otthoni ellátásában is alkalmazná az automatizált gyógyszerelést (vagyis a betegek napszakok szerinti csomagolásban kapnák meg a szükséges készítményeket, akárcsak a kórházi ellátás során), telemedicinális eszközökkel követve a páciensek paramétereit. A csapat egy klinikai vizsgálatot szeretne megvalósítani, melyben az automatával támogatott gyógyszerelést a hagyományos megoldással kívánják összehasonlítani. Győzelem esetén a projekt eredményeit hazai és külföldi konferenciákon is bemutatná az innovatív döntős csapat. Szintén gyógyszerész kategóriában a szakmában dolgozók sokoldalúságáról és elhivatottságáról tanúskodik az a veresegyházi projekt, amely az egész várost szeretné mozgásra, egészségesebb életmódra bízgatni.

A junior kategóriában két csapat, a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete és a Göllner Mária Waldorf Gimnázium döntősei az egészségtudatosságot és a már sokat említett prevenciót teszik projektjük középpontjába, a harmadik projektben, amit a Toldy Ferenc Gimnázium diákjai álmodtak meg, a klímaváltozással kapcsolatban szerveznének konferenciát, megosztva tudásukat más iskolák diákaival.

A döntős pályaművek mindegyikéről elmondható, hogy bármelyikük lesz a hat szerencsés kiválasztott csapat egyike, a projekt megvalósítása nem csupán az adott közösség, de rajtuk túlmutatóan az egész társadalom, mindannyiunk javát szolgálja majd.

Az eredményhirdetésre lapzárta után került sor. (<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/240212>)

Dobó Dorina összeállítása

MKE-HÍREK

Az MKE 2024. évi rendezvénynaptára

Dátum	Rendezvény	Helyszín
Április 5–7.	56. Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny Döntő	Debrecen
Április 11.	Szakosztályok, társaságok, területi szervezetek és munkahelyi csoportok vezetőinek találkozója	Budapest
Május 10.	Küldöttközgyűlés	Budapest
Május 14–15.	MKE Biztonságtechnikai Szeminárium, 2024	Balatonszárszó
Június 5.	2 nd Blue Danube PhD Symposium online conference	
Június 10–12.	Vegyészkonferencia	Eger
Június 24–26.	18 th European Symposium on Commintion & Classification	Miskolc
Augusztus	Varázslatos Kémia Nyári Tábor	
Augusztus 25–29.	International Conference on Green & Sustainable Chemistry	Budapest
Október 14–16.	Őszi Radiokémiai Napok	Balatonszárszó
November 22.	Kozmetikai Szimpózium	Budapest
November 26–27.	Hungarocoat Nemzetközi Festékipari Kiállítás és Konferencia	Budapest

Tájékoztatjuk tisztelt tagtársainkat, hogy a **személyi jövedelemadójuk 1 százalékának felajánlásából idén 671 907 forintot** utal át a NAV Egyesületünknek.

Köszönjük felajánlásait, köszönjük, hogy egyetértenek a kémia oktatásáért és népszerűsítéséért kifejtett munkánkkal. A felajánlott összeget ismételten a hazai kémiaoktatás feltételeinek javítására, a Középiskolai Kémiai Lapok, az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny egyes költségeinek fedezésére használtuk fel, valamint arra a célra, hogy kiadványaink (KÖKÉL, Magyar Kémikusok Lapja, Magyar Kémiai Folyóirat) eljussanak minél több kémia iránt érdeklődő határon túli honfitársunkhoz.

Ezúton is kérjük, hogy a 2023. évi szja bevallásakor – értelve törekvéseinket – éljenek a lehetőséggel, és személyi jövedelemadójuk 1%-át ajánlják fel az erre vonatkozó Rendelkező nyilatkozat kitöltésével

Felhívjuk figyelmüket, hogy akinek a bevallás pillanatában adótartozása van, az elveszíti az 1% felajánlásának a lehetőségét!

Az MKE adószáma: 19815819-2-41

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy amennyiben a NAV készíti el az adóbevallásukat, úgy külön kell nyilatkozni az 1 százalékról.

Terveink szerint 2024-ben az így befolyt összeget ismételten a hazai kémiaoktatás feltételeinek javítására, a Középiskolai Kémiai Lapok, az 56. Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny, valamint 2024-ben tizenhatodszor szervezendő Kémiatábor egyes költségeinek fedezésére használjuk fel.

Továbbra is céljaink közé tartozik, hogy kiadványaink (KÖKÉL, Magyar Kémikusok Lapja, Magyar Kémiai Folyóirat) eljussanak minél több, kémia iránt érdeklődő határon túli honfitársunkhoz.

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXIX. No. 4. April

CONTENTS

An unexpected hydrogen deposit in Albania102

GÁBOR LENTE

Great leaps need perseverance. An interview with **Bence Kutus**103

TAMÁS KISS

New pharmaceutical technologies at CF Pharma Pharmaceutical Ltd.105

ÁDÁM BOR, KATALIN GYERGYÓI, ATTILA GERGELY MÁTÉ et AL.

Nuclear techniques and the textile industry108

CSABA KUTASI

Memorials under the Arcades of the University of Vienna112

ISTVÁN HARGITTAI and MAGDOLNA HARGITTAI

Whom was it named after? Faraday's laws. Part II117

GYÖRGY INZELT

Teaching chemistry with LEGO®121

ZITA SZÓLLÁTH SEBESTYÉN

Publication of the month125

Chembits126

GÁBOR LENTE

The Society's Life128

News of the Month129